

JEDNODUCHÉ HRY ROZVÍJAJÚCE SLOVNÚ ZÁSOBU DIEŤAŤA

Hry na rozvoj reči

Reč je komplexná schopnosť skladajúca sa zo štyroch rovín. Jednou z nich je lexikálno-sémantická rovina, ktorá zahŕňa všeobecnú úroveň vyjadrovania (aktívnu slovnú zásobu), porozumenie reči v bežnej komunikácii, pochopenie inštrukcií, výkladu, pojmov, rozprávania apod. Dôležité je porozumieť štruktúre reči. Deti sa učia uvedomiť si viac významov jedného slova, vyberať si správne slová v komunikácii a ďalšie zručnosti, ktoré naberajú počas prvých školských rokov.

K tomu, aby sme u detí všetky tieto zručnosti stimulovali, môžeme využiť jazykové hry, ktoré deťom budú prinášať zábavu.

DVOJÍČKY

Pripravíme dvojice rovnakých obrázkov. Jeden obrázok z dvojíc majú deti v rukách, druhé obrázky z dvojíc sú na kôpke na stole. Pre mladšie deti: jedno dieťa si vyberie ľubovoľný obrázok z kôpky, pomenuje ho. To dieťa, ktoré drží ten istý obrázok, reaguje zopakovaním názvu obrázku.

Pre staršie deti: jedno dieťa si vyberie ľubovoľný obrázok z kôpky, ale nevyslovuje ho, no tvorí na daný obrázok hádanku, alebo ho opíše. Ostatní potichu hádajú, no reaguje len to dieťa, ktoré vlastní taký istý obrázok.

NA ČO SI SPOMENIEM?

Určte okruh, z ktorého deti budú vymýšľať a menovať rôzne predmety, javy, objekty, ktoré sa k nemu vzťahujú. Príklad: trieda – stôl, stolička, okno, hračky, koberec....., rozprávka Červená čiapočka – dievčatko, stará mama, poľovník, vlk, les, margaréty, košík....

RAD SLOV

Deti vyslovujú za sebou slová tak, že každé dieťa opakuje vždy predchádzajúce slovo a pridáva k nemu nové slovo, ktoré musí byť vo vzťahu k predchádzajúcemu. Príklad: chlieb, rožok, vianočka, koláč, bábovka, torta....

VETA Z OBRÁZKOV

Ukazujte deťom obrázky a deti na základe týchto obrázkov tvoria vety. Príklad: obrázky – strom, jablko, košík, rebrík, dedko (Dedko oprel o strom rebrík, vyliezol naň a do košíka oberal jablká.)

KOLKO SLOV SI PAMÄTÁŠ?

Povedzte niekoľko slov, ktoré si deti majú zapamätať a potom ich reprodukovujú. Slová možno vyberať z určitého okruhu, napr. trieda, potraviny, hračky, alebo pre vyššiu obtiažnosť hry vyberá slová bez vzájomného vzťahu.

REŤAZ VIET

Deti tvoria rozličné vety, ale tak, aby sa v každej nasledujúcej vete opakovalo niektoré slovo z predchádzajúcej vety. Môže sa opakovať ktorékoľvek slovo. Príklad: Ráno nerád vstávam. Ráno vychádza slnko. Slnko zobudí vtáky. Vtáky lietajú. Lietajú aj balóny....

MINÚTOVÉ PRÍBEHY

Deti sa rozdelia do trojíc a každá trojica dostane pridelenú určitú tému (šaty, zvieratá, kvety, autá...). Úlohou detí je pripraviť k pojmu zodpovedajúce prvky. Príklad: šaty – nohavice, šál, košeľa... Podradené pojmy si môžu aj nakresliť. Deti potom vymýšľajú krátky príbeh, v ktorom vystupujú spomenuté pojmy.

SYNONYMÁ

K určenému slovu hľadáme synonymá, ktoré budú ináč znieť, ale budú mať rovnaký význam. Môžeme deťom pomôcť tak, že slová budú najprv nahrádzať vo vete. Príklad: Na lúke kvitnú krásne kvety (pekné, nádherné, utešené...). Príklady slov: balvan – skala, kameň, čarovný – kúzelný, zázračný, rozprávkový, drobný – maličký, miniatúrny, malinký, hnevať sa – jedovať sa, zlosťiť sa, zúriť, studený – chladný, ľadový, mrazivý....

DEMINUTÍVA (ZDROBNENINY)

Tvorbu zdobnenín najlepšie predvedieme na hre o mamičkách a mláďatkách. Každéj mamičke hľadáme mláďatko, pracujeme s obrázkami. Príklad: lev – levík, levíča, opica – opička, opičiatko, slon – sloník, sloníča...

POMÔŽTE SI OBRÁZKOVÝMI SLOVNÍKMI

Pri týchto hrách vám poslúžia [tematické obrázkové slovníky](#), ktoré obsahujú desiatky obrázkov na konkrétne témy. Výber je bohatý a deti s nimi pracujú veľmi radi. Ku každej téme – obrázkom je možné použiť aj pracovný zošit, ktorý obsahuje rovnaké obrázky určené na vyfarbovanie, strihanie, kopírovanie a ich identifikáciu na veľkom obrázku